

[3.3.99]

בש"א (חיפה) 2204/99
בר"ע (חיפה) 225/99

**מי עמי מושב שיתופי של העובד הציוני
להתיישבות חקלאית בע"מ**

נגד

- 1. עיריית אום אל פחם**
- 2. קל בניין בע"מ**
- 3. הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מנשה - אלונה**

לפני השופט עודד גרשון

ה ח ל ט ה

השופט עודד גרשון

1. א. המבקש (להלן - "המושבי") הינו מושב שיתופי המצוי דרומית לעיר אום אל פחם (להלן - "המשיבה").

המושב הגיש לבית משפט השלום בחדרה את התובענה שבתיק אזרחי 6697/98. במסגרת התביעה האמורה עתר המושב למתן צו מניעה זמני שיאסור על המשיבות 1 ו-2 לבצע עבודות כלשהן לסלילת כביש ולפריצת דרכים המתבצעות על ידן במקרקעין הידועים כגוש 20408 חלקה 56 וגוש 20455 חלקה 19 בישוב אום אל פחם (להלן - "המקרקעין") [בשא (שלום חדרה) 3138/98].

ב. בית משפט השלום בחדרה נעתר לבקשה האמורה במעמד צד אחד.

ג. לאחר דיון במעמד הצדדים החליט בית המשפט קמא (כבוד השופטת דיאנה סלע), ביום 27.1.99, לדחות את הבקשה לצו מניעה זמני.

ד. המושב הגיש לבית משפט זה בקשת רשות ערעור על החלטתו הנ"ל של בית המשפט קמא (בר"ע 225/99). במסגרת ההליך העיקרי האמור עתר המושב למתן צו מניעה זמני. הסעד שנתבקש זהה לסעד שנתבקש בבית משפט השלום.

ה. ביום 17.2.99 נעתרתי לבקשה, במעמד צד אחד, ונתתי צו ארעי כמבוקש "עד לתום הדיון שיתקיים במעמד הצדדים".

1. ביום 21.2.99 התקיים דיון במעמד הצדדים ובסופו הוריתי כי הצו הארעי הנ"ל יעמוד בתוקפו עד למתן החלטה לגוף הבקשה לצו מניעה.

להלן החלטתי לגוף הבקשה לצו מניעה זמני.

2. טענות המושב

א. המושב טען, באמצעות בא כוחו המלומד **עו"ד רונן גמליאל**, כי המשיבה מס' 3 (להלן - "הוועדה המקומית") הנפיקה למשיבה היתר מותנה בתנאים (להלן - "ההיתר") לביצוע סלילתו של כביש עין אל-נבי וחיבורו בקצהו לכביש הגישה למושב, כביש מס' 6535.

ב. המושב טען כי שומה היה על המשיבה לעמוד בכל התנאים המפורטים בהיתר, לרבות התנאי בדבר המצאתם של אישורים של משרד החקלאות ומשרד התחבורה, בטרם תחל בסלילת כביש עין אל-נבי.

ג. המושב הוסיף וטען כי המשיבה לא המציאה אישורים של שני משרדי הממשלה האמורים. למרות זאת, טען, החלה המשיבה לבצע את עבודות סלילת כביש עין אל-נבי.

ד. המושב טען כי הוא מאוגד כמושב שיתופי ובעלותו שישה לולים לגידול תרנגולי הודו. לדבריו, עיקר פרנסת המושב מושתתת על ענף תרנגולי ההודו.

לטענת המושב נמצאים הלולים במרחק של כ-10 מטרים מכביש הגישה למושב וכ-50 מטרים מן הצומת המתוכנן שיחבר את כביש עין אל-נבי לכביש הגישה למושב.

ה. המושב טען, (וסמך את טענתו על תצהירו של מר מאיר הרטל, מרכז משק מי עמי, ועל חוות דעתו של מומחה, הרופא הוטרינר, ד"ר דן פרלמן), כי ביצוע עבודות סלילת הכביש וחיבורו של כביש עין אל-נבי לכביש הגישה למושב יגרמו למושב מטרד חמור "שכתוצאה ממנו יסבול המבקש נזקים עצומים ובלתי הפיכים".

המושב טען כי חוות הדעת האמורה הוגשה לבית המשפט קמא וכי זו -

"(...) לא נסתרה על ידי המשיבים בהליכים בפני בית משפט קמא, לא בחוות דעת נגדית מטעם המשיבים, לא בתצהיר מטעמם, ואף לא בתגובה ו/או בסיכומים שהוגשו מטעם חלק מהמשיבים".

ו. המושב הוסיף וטען כי במהלך הדיונים בבית המשפט קמא טענה הוועדה המקומית כי דרשה את אישור משרד החקלאות לסלילת כביש עין אל-נבי, בין היתר, על מנת להגן על ענף תרנגולי ההודו במושב.

ז. עוד טען המושב כי הוא משתמש במקרקעין לצרכי גידול תרנגולי הודו באמצעות אותם לולים במשך כ-28 שנים וכי סלילת כביש עין אל-נבי, כאמור, מבלי לקבל את אישורם של שני משרדי הממשלה האמורים תמנע ממנו את השימוש הסביר האמור במקרקעין ללא הצדקה ותגרום לו לנזקים חמורים.

ח. המושב הוסיף וטען כי העתקת הלולים ממקומם למקום אחר כרוכה בהוצאות עתק. גם הראיות הלכאוריות שהוצגו על ידו בעניין זה, טען המושב, לא נסתרו על ידי המשיבים בהליכים שהתקיימו בבית המשפט קמא.

ט. עוד טען המושב כי אי הענות לבקשה תאפשר למשיבים 1 ו-2 -

"(...) להמשיך בביצוע עבודות סלילת כביש עין אל-נבי, וקרוב לודאי אף לסיימן, עד למועד הדיון בבקשת רשות הערעור ובודאי עד למועד הדיון בצו המניעה הקבוע (...). במקרה כזה, בו יסתיימו עבודות הסלילה האמורות לפני דיון לגופו של ענין, יתייתר הדיון בבקשת רשות הערעור שהגיש המבקש וכן הדיון בהליך העיקרי שבפני בית משפט קמא (...)."

3. טענות המשיבה (עירית אום אל פחם)

א. המשיבה סמכה את טענותיה על תצהירו של מר מחאמיד סולימאן חוסיין, אשר לדבריו "ליווה באופן אישי" את הבקשה לקבלת היתר הבניה על כל גלגוליה ואת הדיונים בבית המשפט קמא.

ב. עיקר טענתה של המשיבה היא שכביש עין אל-נבי הינו דרך קיימת המסומן בתסריטים של תוכניות מתאר מאושרות.

ג. המשיבה טענה כי -

"(...) עבודות הסלילה ושיפור דרך הגישה הנ"ל החלו לפני כשלוש שנים וזאת לאחר שהועדה המקומית לתכנון ובניה עירון, שהינה הועדה המוסמכת במקום, נעתרה לבקשת העיריה והנפיקה היתר בניה ובהתאם לו החלו בביצוע העבודות וכמעט הסתיימו (...)"

לטענת המשיבה, רק כאשר עבודות הסלילה כמעט והגיעו לסיומן, פנה המושב לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מנשה - אלונה ועתר להוצאת צו הפסקת עבודה בטענה שהעבודות מבוצעות ללא היתר.

ד. המשיבה פרטה את הקשיים שעמדו בדרכה עד אשר הנפיקה הוועדה המקומית את היתר הבניה המותנה הנ"ל.

ה. המשיבה טענה כי פרסמה מכרז להמשך סלילתו של כביש עין אל-נבי וכי היא מבצעת את עבודות הסלילה על פי היתר כדן "לאחר שמלאה את כל התנאים הדרושים".

ו. לטענת המשיבה תגרום היענות לבקשה "לנוזקים עצומים הן לעיריה והן לתושבי הישוב המונים יותר מ-35,000 תושבים".

לדברי המצהיר -

"(...) כביש הגישה 6535 אינו כביש פרטי למושב או ליהודים בלבד כפי שהמושב היה רוצה, אלא מיועד הוא לשימוש כלל הציבור, כלל האזרחים, ערבים כיהודים, ומאז 10 שנים האחרונות משמש הוא ככביש כניסה לתושבי אום אל פחם המתגוררים בשכונות עיר גיראר, אבו לאחס, ומחאמיד, והן לתושבי ההתנחלויות שהוקמו מעבר לקו הירוק, ריחן, שקד וחיננית, והן לכל הנוסעים לגדה המערבית או יוצאים הימנה לישראל".

ז. המשיבה הוסיפה וטענה כי בקשתו של המושב נגועה בחוסר תום לב ובאי נקיון כפיים. כן נטען כי ראוי לדחות את הבקשה בשל השיהוי בפניה לקבלת הסעד הזמני.

ח. בא כוחה המלומד של המשיבה, עו"ד סאלח אבו חוסיין, הגיש לבית המשפט, לאחר תום הדיון במעמד הצדדים, "בקשה להוספת טיעון". בכתב טענות זה טען עו"ד אבו חוסיין כי מן הדין לדחות את הבקשה, בין היתר, משום שעל פי הוראות סעיף 277(ז) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 אין צורך בהיתר כלשהו לביצוע העבודות האמורות. לטענתו, שר העבודה הוציא ביום 27.11.1962 צו לפי סעיף 3 לפקודת הדרכים ומסילות הברזל (הגנה ופיתוח), 1943.

4. עמדת הוועדה המקומית בא כוחה המלומד של הוועדה המקומית, עו"ד מנחם נחליאלי, טען שכדי לחסוך את הצורך לקיים ישבה נוספת, נוהגת הוועדה המקומית להחליט על דבר מתן היתרים המותנים במילוי דרישות מסויימות. עו"ד נחליאלי טען כי ההיתר המותנה נכנס לתוקפו וניתן לפעול על פיו "רק לאחר שקויימו כל התנאים ובמידה שקויימו".

בא כח הוועדה המקומית טען, בהסתמכו על דברי בית המשפט קמא בהחלטתו, כי עד למועד מתן החלטתו של בית המשפט קמא, טרם נתמלאו התנאים שנקבעו בהיתר.

5. דיון

א. לאחר עיון בכתבי הטענות שלפני ובטענותיהם של באי כח הצדדים בפני, הגעתי למסקנה כי הנסיבות שהוכחו בפני, לכאורה, מזכים את המושב בסעד המבוקש על ידו: ראו ר"ע 62/83 ברוך בעל טכסא נגד רחל גונן ואח', פד"י לח' (1) עמ' 281, בעמ' 283. מן הדין, על כן, להענות לבקשה ולהשאיר את צו המניעה על כנו עד למתן החלטה לגוף בקשת הרשות לערער.

ב. מחוות דעתו של המומחה עולה כי חיבור כביש עין אל-נבי לכביש הגישה למושב יגרום לתוספת תנועת מכוניות משמעותית "כולל מכוניות המובילות בע"ח ועופות" דבר שיהווה "סיכון בריאותי חמור ללהקות ההודים".

המומחה ציין בחוות דעתו כי הסיכון הבריאותי ללהקות ההודים יכול לנבוע, בין היתר, מאפשרות הפצת גורמי מחלה שונים על ידי עופות נשאים (עופות שיכול ויובלו על הכביש האמור).

בין היתר ציין המומחה כי הגברת התנועה בכביש 6535 תגרום גם לפליטה מוגברת של גזים רעילים על ידי כלי הרכב. לדבריו -

"בגלל קרבת לולי אזור א' לכביש יגיעו הגזים בקלות ללולים, במיוחד בימים בהם תנועת האוויר הינה לכיוון דרום מזרח (רוח שכיחה ביותר באזור מי עמי).

הודים רגישים ביותר לגירויים של מערכת הנשימה ומחלות נשימה מתפתחות לעתים קרובות לאחר גירוי מסוג זה. חדירת גזים רעילים, הנפלטים ע"י מכוניות בכביש הסמוך ללולי אזור א', תגרום לגירוי מערכת הנשימה של ההודים ולהתפתחות מחלות נשימה".

עוד עולה מחוות הדעת האמורה כי גם רעש רב והבזקי אור בשעות הלילה, העלולים להגרם אם כתוצאה מתנועת מכוניות ערה, עלולים לגרום נזק להודים. רעשים חזקים ופתאומיים עלולים לגרום לבהלה בלהקות ההודים וכתוצאה מכך להצטופפות ולתמותה מחנק.

ג. עיקר המחלוקת בין הצדדים סבה סביב השאלה אם התנאי בדבר אישוריהם של שני משרדי הממשלה קויים אם לאו. לכאורה נראה כי התנאי האמור לא קויים.

בנסיבות אלה, ולאור הנזק הלכאורי העלול להגרם למושב כתוצאה מסלילת הכביש, קמה לו הזכות לפנות ולקבל סעד זמני כדי לשמור על המצב הקיים עד אשר תיפול הכרעה בבקשת הרשות לערער התלויה ועומדת בפני בית משפט זה. שוכנעתי כי אם לא ינתן הצו המבוקש, ישתנה המצב הקיים לרעה כך שאף אם המושב יזכה בבקשת הרשות לערער שהוגשה על ידו, לא תועיל לו זכיה זו. כך גם נחה דעתי כי הנזק העלול להגרם למושב, אם לא ינתן הצו המבוקש, גדול יותר מן הנזק העלול להגרם למשיבה אם הבקשה תענה בחיוב: ראו ע"א 483/85 דניאל לב ואחי נגד דגם מערכות בע"מ, פד"י לט' (4) עמ' 729; רע"א 2512/90 סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ נגד תופיני סער ואחי, פד"י מה' (4) עמ' 405.

6. סוף דבר

א. לאור כל האמור לעיל אני מורה על כך שצו המניעה שעליו הוריתי בהחלטתי מיום 17.2.99 ומיום 21.2.99 ישאר על כנו עד למתן החלטה לגוף בר"ע 225/99 של בית משפט זה.

ב. עניין ההוצאות יידון בסוף הדרך.

תוצאתה של החלטה זו הושמעה בפומבי בנוכחות בא כח המבקש, **עו"ד רוני גמליאל**, אשר הודיע לבית המשפט כי הוסמך על ידי בא כח המשיבה להופיע במקומו לשימוע ההחלטה.

3.3.99 (טו' באדר, התשנ"ט)